

**Školní vzdělávací program  
pro předškolní vzdělávání**

**„Klíč k soužití“**

## Obsah

|                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Identifikační údaje mateřské školy</b>                                 | 3  |
| <b>Obecná charakteristika školy</b>                                       | 4  |
| <b>Podmínky vzdělávání</b>                                                | 5  |
| Věcné podmínky                                                            | 6  |
| Životospráva a péče o zdraví                                              | 7  |
| Psychosociální podmínky                                                   | 9  |
| Organizace vzdělávání                                                     | 10 |
| Řízení mateřské školy                                                     | 12 |
| Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, Spolupráce s institucemi |    |
| Personální a pedagogické zajištění                                        | 15 |
| Podmínky pro vzájemné vztahy mezi školou a rodinou, spoluúčast rodičů     | 16 |
| Podmínky vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami              | 18 |
| Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let                               | 20 |
| Podmínky pro jazykovou přípravu dětí cizinců                              | 25 |
| <b>Charakteristika vzdělávacího programu</b>                              | 25 |
| <b>Vzdělávací obsah</b>                                                   | 31 |
| Integrované bloky                                                         |    |
| 1. Děti z naší školky                                                     | 33 |
| 2. Za humny je drak                                                       | 36 |
| 3. Čas přání a kouzel                                                     | 39 |
| 4. Zima, zima, zimička                                                    | 42 |
| 5. Sluníčko nás láká ven                                                  | 44 |
| 6. Kolik je krásy na světě                                                | 48 |
| <b>Evaluační systém a pedagogická diagnostika</b>                         | 51 |

**Identifikační údaje o škole**

|                                     |                                                                                                |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Název dokumentu:</b>             | Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání<br><b>„Klíč k soužití“</b>                 |
| <b>Název školy:</b>                 | Základní škola a Mateřská škola Tábor, třída Čs. armády 925                                    |
| <b>IČO:</b>                         | 60061821                                                                                       |
| <b>Ředitelka školy:</b>             | Mgr. Pavla Balíková                                                                            |
| <b>Telefon:</b>                     | 381234373                                                                                      |
| <b>Mateřská škola:</b>              | je součástí sloučeného zařízení Základní školy<br>a Mateřské školy Tábor, třída Čs. armády 925 |
| <b>Učitelka:</b>                    | Pavla Jelínková, Bc. Martina Haplová                                                           |
| <b>Telefon:</b>                     | 603267136                                                                                      |
| <b>Adresa:</b>                      | třída Čs. armády 2611, Tábor                                                                   |
| <b>Zřizovatel:</b>                  | Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2,<br>PSC 370 76, České Budějovice     |
| <b>Internetové stránky školy:</b>   | <a href="http://www.msazstabor.cz">www.msazstabor.cz</a>                                       |
| <b>Č.j:</b>                         |                                                                                                |
| <b>Platnost ŠVP:</b>                | od 4. 9. 2023 na období 3 let                                                                  |
| <b>Na tvorbě plánu se podílela:</b> | Pavla Jelínková, Bc. Martina Haplová                                                           |
| <b>Plán zpracovala:</b>             | Pavla Jelínková                                                                                |
| <b>Dne:</b>                         |                                                                                                |

**Obecná charakteristika školy**

Mateřská škola speciální byla otevřena v roce 2007 jako součást sloučeného zařízení se současným názvem Mateřská škola a Základní škola Tábor.

V souladu se zřizovací listinou poskytuje předškolní vzdělávání, které podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. V předškolním vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Poskytuje předškolní vzdělávání ve třídě pro děti s mentálním postižením, řečovými vadami, souběžným postižením více vadami a autismem.

Mateřská škola má jednu heterogenní třídu s kapacitou 15 dětí zpravidla ve věku 3-7let. Pedagogický personál tvoří dvě učitelky. S ohledem na měnící se potřeby dětí je doplňován asistent-/kou-/em pedagoga. Mateřská škola využívá třídu, hernu, malou tělocvičnu s relaxačním bazénem, relaxační místnost, vlastní výdejnu a toalety. Třída a herna jsou světlé, rozčleněné na části, lze tedy dobře vytvářet centra aktivit pro individuální či skupinovou práci. Herna je v odpoledních hodinách využívána k odpočinku dětí.

Mateřská škola je typem městské školky, avšak nachází se v prostorné zahradě, která je vybavena hřištěm a pískovištěm. Také okolního prostředí lze dobře využít k tematickým vycházkám, které vhodně doplňují **oblast podpory environmentálního vzdělávání**.

Budova, ve které se nachází MŠ je přízemní s možností bezbariérového přístupu. Bezpečnost budovy je zajištěna domácími telefony, které slouží pro identifikaci osoby při vstupu do budovy. Budova se v průběhu celého dne zamyká. Zahradu kontroluje učitelka nebo asistent/ka pravidelně před pobytem dětí na školní zahradě. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují hygienické i bezpečnostní předpisy.

K polednímu stravování je využíváno přízemí hlavní budovy školy - školní jídelna, i zde je zajištěn bezbariérový přístup.

### **Podmínky vzdělávání**

Děti jsou vzdělávány v souladu s podmínkami pro vzdělávání dětí v mateřské škole, které jsou vymezeny aktuálně platnými dokumenty na státní úrovni

- Národní program vzdělávání (Bílá kniha),
  - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV, 2018),
- a základním platným legislativním rámcem,
- Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
  - Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
  - Vyhláška o předškolním vzdělávání č. 14/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

### **Věcné podmínky**

Mateřská škola má dostatečně velké prostory odpovídající vyhlášce o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Mateřská škola využívá třídu, hernu, malou tělocvičnu s relaxačním bazénem, relaxační místnost, vlastní kuchyňku (výdejnu) a toalety. Třída a herna jsou světlé, rozčleněné na části, lze tedy dobře vytvářet centra aktivit pro individuální či skupinovou práci. Herna je v odpoledních hodinách využívána k odpočinku dětí.

Dětský funkční nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Na vybavenosti mateřské školy se podílejí učitelky přípravou vlastních metodických pomůcek, které jsou vytvořené vždy v reakci na aktuální potřeby dětí nebo dítěte. Mateřská škola není alternativní školou, avšak v praxi využívá i pomůcky Montessori pedagogiky.

Máme vytvořeno zázemí pro výtvarné a hudební činnosti. Děti mohou samostatně volit druh výtvarného materiálu.

Podstatná část hraček, pomůcek, náčiní a dalších doplňků je umístěna tak, aby byly dětem dostupné v průběhu celého dne. Mezi učitelkami a dětmi jsou stanovena pravidla pro jejich využívání.

Ve výchovně vzdělávacím procesu využíváme interaktivní tabuli a ipady. Cílem je podpořit základy kompetence komunikativní a kompetence k řešení problémů. Interaktivní tabule

s výukovými programy je metodou podporující samostatnost dítěte, jeho tvořivost, rozvoj myšlení i kooperaci.

Hračky, encyklopedie, didaktické a společenské hry, stavebnice a doplňky pro námětové hry obohacujeme, měníme a doplňujeme. Děti získávají dostatek podnětů k rozvoji tvořivosti, fantazie a i k technickému myšlení.

Dětské práce jsou přístupné dětem i jejich rodičům a to v rámci výstav ve třídě a ve vstupní části mateřské školy. Děti se spolupodílí na výzdobě třídy, šatny a budovy.

Prezentace práce dětí a činnosti mateřské školy pravidelně umísťujeme na webové stránky školy. Práce dětí vystavujeme v budově Městské knihovny Tábor a v rámci spolupráce se Základní školou při zdravotnickém zařízení také v budově Nemocnice Tábor, a.s.

Informačními zdroji pro rodiče jsou nástěnky na chodbě, email a webové stránky školy.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje krytá terasa školy, školní zahrada a hřiště. Venkovní prostory školy jsou využívány nejen k venkovním rozcvičkám, pohybovým aktivitám a odpoledním pobytům venku, ale také k vhodným řízeným činnostem. Školní zahrada je vybavena herními prvky..

### **Životospráva a péče o zdraví**

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zajišťována ŠJ při Mateřské škole a Základní škole Tábor. Dbá na vhodnou skladbu jídelníčku a dodržování zdravé technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Pitný režim je zajištěn během celého dne s nabídkou čaje, vody nebo mléka.. Dopolední i odpolední svačiny probíhají v budově mateřské školy (třída). Donáška je zajištěna ze školní jídelny. Výdej svačin provádí pověřená osoba - asistentka pedagoga s platným školením hygienického minima. Výdejna je uzamykatelná. V rámci ergoterapie a s využitím situačního učení hledáme možnosti přímé spoluúčasti dětí do přípravy svačinky.

Oběd je zajištěn ve školní jídelně v přízemí hlavní budovy školy. Děti komunikují s kuchařkou, dle svých schopností a řídí si velikost porce. V rámci stolování se děti učí zacházet s lžící

a příborem, prostírají si a dodržují hygienické návyky. Na jídlo mají dostatek času, tak aby bylo možné přizpůsobit se individuálním potřebám dětí. Respektujeme požadavky zákonných zástupců, individuální potřebu jídla, stravovací kulturu rodin a specifika při zdravotním omezení v jídle.

Organizace předškolního vzdělávání má pravidelný rytmus a strukturu, spontánní činnosti přecházejí plynule v činnosti řízené a naopak. Respektujeme individuální možnosti zákonných zástupců, předpokládáme změny a vytváříme dostatečný prostor v organizaci předškolního vzdělávání pro přizpůsobení potřeb dětí a jejich zákonných zástupců.

Děti mají dostatek pohybu ve třídách i na zahradě mateřské školy. **Podporujeme pohybovou aktivitu dětí během celého dne** – pohybové chvilky, ranní cvičení, tanečky, pobyt venku.

Ke cvičení používáme padák, akupresurní pomůcky ... Zařazujeme dětskou jógu.

Odpolední odpočinek u dětí je 30 - 90 minut a je dle možnosti a individuálních potřeb krácen. Připravujeme dětem podmínky pro odpolední odpočinek a klid na lůžku, avšak respektujeme rozdílné potřeby dětí a pro děti s nižší potřebou spánku připravujeme individuální klidovou činnost.

V rámci podpory **prevence dětského zubního kazu** se děti seznamují se správnou technikou čištění zubů. Čistí si zuby po obědě.

**Naším záměrem je dále rozšiřovat nabídku sportovního vyžití dětí.**

Při všech činnostech v mateřské škole se chováme dle hygienických zásad a zásad zdravého životního stylu a poskytujeme tak dětem přirozený vzor.

V souladu s vyhláškou č.410/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů MŠ provádí:

- Výměnu lůžkovin a praní jednou za 3 týdny, výměnu a praní ručníků jednou za 1 týden – v obou případech dle potřeby ihned,
- použité lůžkoviny a ručníky se ukládají do pytlů na jedno použití,
- čisté lůžkoviny a ručníky se skladují v uzavíratelných skříních,

- výměnu písku v pískovišti v intervalu 1x za dva roky. Písek je udržován bez zjevných nečistot a nesouvisejících předmětů či odpadků, vizuální kontrolou provádí učitelky a asistentky pedagoga před vstupem na pískoviště. Písek je panem školníkem 2x v týdnu překopán a přehrabán, aby byl v celém objemu provzdušňován. O „přírodní desinfekci“ se stará sluneční záření. Písek je překrýván folií k zajištění hygieny písku a při poledním slunci k jeho prohřátí.

Lehátka poskytují pevnou oporu zad a umožňují jejich řádné provětrávání a oddělené uložení lůžkovin pro každé dítě. Každé dítě má k dispozici individuálně přidělené, obrázkovou značkou označené lůžkoviny a ručník. Stejný systém značek je využíván také k označení místa na převlečení v šatnách a na dětských boxech k uložení výtvarných prací dětí. Dětské židličky jsou zajištěny ve dvou rozdílných výškových rozměrech s možností využití výškově nastavitelného stolu. Z důvodu snižování statického přetěžování svalových skupin pohybového aparátu je mateřskou školou dodržováno funkční střídání poloh. Krátkodobé zařazování alternativních poloh mimo stolečky (například klek, leh) a používání pomůcek pro dynamický sed (například balanční míče, overball, balanční podložky).

Ranní screening zdravotního stavu provádí učitelka mateřské školy ve spolupráci s rodiči každé ráno bez nutnosti zápisu. Dítě se zřejmými projevy infektu není učitelka MŠ povinna do školky převzít.

#### *Očkování:*

- Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.
- U dětí mladších 5-ti let škola vyžaduje v souladu s § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, doklad o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, nebo o tom, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. (Záznam v evidenčním listu).

#### **Psychosociální podmínky**

Pro děti vytváříme v mateřské škole přátelské soužití se vzájemnou důvěrou a respektem v souladu s pravidly soužití ve třídě.

Nově příchozí děti se postupně adaptují na nové prostředí na základě individuálního přístupu učitelky ke každému dítěti a adaptačního plánu. Respektujeme individuální potřeby dětí i zákonných zástupců. V rámci adaptace mají zákonní zástupci po dohodě volný přístup do třídy během dne, mohou být součástí každodenních činností v MŠ.

Děti nejsou negativně hodnoceny, všichni jsou si rovni. Nepodporujeme soutěživost. Děti se podílejí na spoluvytváření pravidel potřebných pro vzájemné respektování. V ranním kruhu je dán prostor každému dítěti dle jeho vlastní volby a možností na seberealizaci.

Při řízených činnostech jsou uplatňovány různé formy vedení činnosti. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, formy vedení řízených činností jsou střídány a obměňovány,

- **Práce v centrech aktivit** - vede děti k sebeuplatnění, tvořivosti, zkoumání, bádání, poznávání atd.,
- **Skupinové a kooperativní vedení** - třída je rozdělena do menších skupin podle různých hledisek, např. podle druhu činnosti, obtížnosti činnosti, zájmu dětí, pracovního tempa, dovednosti spolupracovat apod. Práce ve skupině zlepšuje průběh učení a může vést k dosažení lepších výsledků.
- **Individuální činnosti (individualizace, diferenciací)** – při logopedických cvičeních, bazální stimulaci, masážích, individuální práci dle potřeb dítěte atd.
- **Frontální (hromadné) vedení** - je připravena stejná činnost, stejné úkoly ve stejném čase. Učitelka se při řízené činnosti věnuje všem dětem najednou.

Předškolní vzdělávání je uskutečňováno ve všech situacích a činnostech, které se v průběhu dne vyskytnou. Spontánní i řízené aktivity jsou vyvážené, v takovém poměru, který odpovídá individuálním potřebám, schopnostem a zájmu dětí. Vycházíme ze znalosti dětí, jejich věku a potřeb, schopností a dovedností, konkrétní životní a sociální situace. .

Při všech činnostech se věnujeme neformálním vztahům dětí ve třídě. **Naším záměrem jsou partnerské vztahy mezi dospělými a dětmi.** Podporujeme vzájemnou důvěru, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu. Vedeme děti k sebeuplatnění, tvořivosti, zkoumání, bádání, poznávání atd.

## Organizace vzdělávání

Organizace chodu MŠ se řídí směrnicemi ředitele školy, provozním řádem, školním řádem a dalšími předpisy.

Školní řád vymezuje práva a povinnosti zákonných zástupců, kterými jsou povinni se řídit

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby, možnosti a zájmy dětí. Obě učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

**Naším záměrem je vyváženost spontánních a řízených činností v denním programu.**

**Akceptujeme využívání situačního a prožitkového učení při všech příležitostech.**

Probíhají individualizované aktivity s předškoláky a s dětmi s OŠD – **Školička** – všestranná

příprava dětí do školy. Probíhá logopedická prevence.

### **Organizace dne v MŠ:**

#### **Provoz MŠ je zajištěn od 07:00 – 15:30 hodin.**

##### **07:00 – 08:30      spontánní činnosti**

- společná hra a činnosti na základě tematických celků

##### **ranní kruh**

- sdílení, děti vyjadřují své zážitky, pocity
- navození téma dne
- každému dítěti je dán prostor dle vlastní volby na seberealizaci

##### **08:30 – 08:45      pohybová chvilka**

##### **08:45 – 09:00      přesnídávka**

##### **09:00 – 09:45      řízené činnosti**

- zklidnění
- programové činnosti dle tematického bloku

##### **09:45 – 12:00      pobyt venku, oběd**

##### **12:15 – 13:45      odpolední odpočinek**

- čtení pohádek, zpívání
- 30 minut odpočívají všechny děti, po té, dle individuální potřeby opouští lůžka nebo odpočívají
- klidové hry, individuální práce s dětmi s odloženou školní docházkou, řečová výchova

***Děti, které odchází po obědě, si zákonní zástupci vyzvedávají nejdéle do 12:15 hodin.***

***Pokud budou odcházet později, budou odpočívát s ostatními dětmi.***

##### **13:45 – 14:15      svačina**

##### **14.15 – 15:30      společné hry, pobyt na zahradě, individuální práce dle potřeb dětí**

V rámci denních činností jsou na základě plánování zařazovány doplňkové programy

speciálně – pedagogické péče:

2x týdně:      bazální stimulace – Bc. Martina Haplová

1x týdně:      masáže

1x týdně:      logopedická cvičení s logopedickým asistentem, dle domluvy – Alena Doušová,

Bc. Martina Haplová

*1x v měsíci (dle domluvy):* logopedická náprava a metodické vedení logopedické péče  
Mgr. Renata Bezděková z SPC Týn nad Vltavou

*Cyklus několika hodin ročně:* dle možností RYBKA Tábor, z.s., hipoterapie, canisterapie  
a relaxační plavání

### **Řízení mateřské školy**

Ředitelka školy: Mgr. Pavla Balíková  
Zástupkyně školy: Mgr. Lenka Knotková

Učitelky: Pavla Jelínková, Bc. Martina Haplová  
Asistentka pedagoga: Michaela Koudelíková

Učitelky mateřské školy konzultují veškeré záležitosti s vedením školy v rámci pedagogických porad, v rámci pravidelných konzultací se zástupkyní školy v intervalu 1x týdně (bez nutnosti zápisu).

Učitelky mateřské školy pracují jako tým, poskytují a předávají si vzájemně informace a zpětnou vazbu. Každodenně si vzájemně poskytují reflexi své pedagogické činnosti. Směrem k rodičům vystupují jednotně. Kontrolní a evaluační systém zahrnuje všechny stránky chodu MŠ, podílí se na něm všichni zaměstnanci MŠ.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu,

- Roční plán akcí MŠ,
- Měsíční plány v souladu s obsahem integrovaných bloků – pomocí myšlenkových map,
  - Týdenní plány – pomocí myšlenkových map,
- Měsíční plány konkrétních akcí – společný plán Mateřské školy a Základní školy Tábor

### **Spolupráce s institucemi:**

- *Základní škola Tábor, třída Čs. armády 925,*
  - prohlídka základní školy a zážitkový den s předškolními dětmi

- a s dětmi s odkladem školní docházky,
  - spoluúčast na projektových dnech školy – den zdravotního životního stylu, záložka do knížky aj.,
  - spoluúčast v rovině enviromentální výchovy – Den Země, Den vody, spolupráce s Lesy ČR – programy lesních pedagogů v přirozeném prostředí lesa i v prostředí mateřské školy,
  - pravidelné zajištění Mikulášské návštěvy ve spolupráci se Střední zdravotnickou školou Tábor
- *Základní škola při zdravotnickém zařízení, Kpt. Jaroše 2000, Tábor*
  - pravidelné výstavy a prezentace tvorby dětí mateřské školy v rámci navození přátelské a vlídné atmosféry v prostorech Nemocnice Tábor.
- *Organizace RYBKA – Tábor, z.s.* - posláním spolku je prostřednictvím sociálně aktivizační služby poskytovat pomoc při zapojování osob s mentálním a kombinovaným postižením do společnosti - rozvojem jejich schopností, dovedností a osvojováním si činností nezbytných pro samostatný život. Smyslem činnosti je vést uživatele k odpovědnosti a v co největší možné míře k samostatnému rozhodování.
  - Organizace zajišťuje dětem mateřské školy využívání služeb dotovaných programů spolku – hipoterapie, canisterapie, relaxační plavání, masáže, cvičení jógy, společné výlety.
- *Organizace APLA Jižní Čechy, z.ú.* – posláním organizace je aktivně podporovat lidi s autismem a jejich rodiny k životu ve svém přirozeném prostředí poskytováním odborných služeb a předáváním speciálních metod práce. Společná spolupráce na podpoře rodin dětí s autismem a poskytování zpětné vazby ve společné práci.
- *V oblasti metodického vedení, doporučení a konzultací s,*
  - Pedagog. – psychologickou poradnou (PPP),
  - Speciálně – pedagog. centry (SPC),
  - se středisky výchovné péče (SVP),
  - případně s odbornými lékaři,
  - s orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).
- *ZOO Dvůrec* – pravidelné pozvání ZOO Dvůrec u Borovan do MŠ v rámci vzdělávacího programu „Máme rádi zvířata“,

- *Divadlo Zvoneček* – pravidelná divadelní představení v mateřské škole.

### **Spolupráce s rodiči a jejich spoluúčast na chodu školy**

Uvědomujeme si, že spolupráce školy a rodiny je významným faktorem podpory efektivity vzdělávání. Rodina je základním vychovatelem svých dětí a má na jejich výchovu největší vliv.

Vnímáme ji jako prioritní a respektujeme potřeby rodiny, zachováváme mlčenlivost.

Pedagogové nedávají nevyžádané rady rodičům. V případě zájmu zajišťujeme poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškoláků. Standardními informačními zdroji jsou pro rodiče nástěnky na chodbě, email a webové stránky školy.

**Záměrem je nastolení oboustranné důvěry mezi pedagogy a rodiči, aby jejich spolupráce fungovala na základě partnerství.**

#### Akce pro zákonné zástupce dětí

|          |                          |        |                                              |
|----------|--------------------------|--------|----------------------------------------------|
| Září     | úvodní schůzka           | Duben  | Velikonoční dílny                            |
| Prosinec | „Advent“ - vánoční dílny | Květen | Den matek - hodinka pro naše maminky         |
| Leden    | Den otevřených dveří     | Červen | Rozloučení s předškoláky - zahradní slavnost |

Rodina se může účastnit všech akcí MŠ dle vlastního zájmu a možností – např. představení, besedy, výlety, relaxační plavání aj.

### **Personální a pedagogické zajištění**

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

|                             |                      |
|-----------------------------|----------------------|
| <u>Učitelka:</u>            | Pavla Jelínková      |
| <u>Učitelka:</u>            | Bc. Martina Haplová  |
| <u>Asistentka pedagoga:</u> | Michaela Koudelíková |

Profesní růst představuje hlavní součást procesu celoživotního vzdělávání. Učitel celoročně pracuje na svém osobním a profesním růstu. Zvýšení kvality vzdělávání a prospěch dětem přináší kooperativní přístup učitelů a asistentů. Záměrem je prohlubovat týmovou spolupráci na všech úrovních a přenášet nové poznatky ze seminářů do praxe.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP):

- Využívání e-learningových metod vzdělávání - akreditované webináře, portál RVP, [www.zivotnivzdelavani.cz](http://www.zivotnivzdelavani.cz),
- Čerpání nových poznatků z Informátoria, Učitelských novin, sledování nových trendů a informací pro speciální MŠ na internetovém portálu [www.rvp.cz](http://www.rvp.cz), [www.msm.cz](http://www.msm.cz), [www.nuv.cz](http://www.nuv.cz)
- Samostudium odborné literatury z nakladatelství Portál, RAABE, literatury důležité pro vývoj dítěte, řešení problémů a jiné pedagogické a odborné literatury např: knihy „*Začít spolu plánování*“, *Kurikulum pro MŠ v programu Začít spolu*“,
- Účast na akreditovaných seminářích sebevzdělávání učitelů ve všech oblastech (dle možností a provozu školy)
- Sledovat nové trendy a informace z internetových portálů

**Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami**

Jsme mateřskou školou zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona a vzděláváme děti se speciálně vzdělávacími potřebami. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření

V souladu se zřizovací listinou poskytujeme předškolní vzdělávání ve třídě pro děti s mentálním postižením, řečovými vadami, souběžným postižením více vadami a autismem. Děti vzděláváme pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Při vzdělávání dětí uplatňujeme systém podpůrných opatření v pěti stupních, jehož legislativní ukotvení je dáno školským zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 27/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vytváříme optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a usilujeme, aby dosáhlo co největší samostatnosti s ohledem na jeho speciálně vzdělávací potřeby. Zapojujeme a maximálně

využíváme vzdělávacího potenciálu každého dítěte. Klademe důraz na osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a možnostem dítěte.

#### Nabízíme:

- snížený počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, maximálně 15 dětí ve třídě
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

#### Při vzdělávání dětí spolupracujeme s:

- Pedagogicko – psychologickou poradnou (PPP),
- Speciálně – pedagogickými centry (SPC Týn nad Vltavou, SPC Strakonice),
- se středisky výchovné péče (SVP),
- případně s odbornými lékaři,
- orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD),
- organizacemi poskytující služby dětem s mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem
  - RYBKA - Tábor, z.s.,
  - APLA Jižní Čechy, z. ú.

Specializované služby či jinou péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťujeme ve spolupráci s příslušnými odborníky - speciálními pedagogy, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.

#### Programy speciálně – pedagogické péče:

|                                               |                                                                       |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <i>Bazální stimulace:</i>                     | Bc. Martina Haplová – kurz bazální stimulace                          |
| <i>Masáže:</i>                                | externí pracovník kvalifikovaný v oblasti masáží                      |
| <i>Metodické vedení:</i>                      | Mgr. Nováková, SPC Strakonice                                         |
| <i>Logopedická cvičení:</i>                   | Alena Doušová, Martina Haplová – logopedický asistent                 |
| <i>Logopedická náprava a metodické vedení</i> |                                                                       |
| <i>logopedické péče:</i>                      | Mgr. Renata Bezděková, speciální pedagog z SPC Týn nad Vltavou        |
| <i>Hipoterapie, canisterapie</i>              |                                                                       |
| <i>a relaxační plavání:</i>                   | ve spolupráci s organizacemi a externími odborníky v příslušném oboru |

Plán pedagogické podpory (PPLP):

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP. Zařazení do mateřské školy doporučuje školské poradenské zařízení (PPP, SPC). V mateřské škole se nevzdělávají děti s podpůrným opatřením prvního stupně. Vzhledem k tomu, že školní vzdělávací program mateřské školy již vychází z potřeb dětí se speciálně vzdělávacími potřebami a jsou uplatňovány takové postupy, formy a metody práce, které zohledňují individuální možnosti a schopnosti dítěte, PPLP nesestavujeme.

Individuální vzdělávací plán (IVP):

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu. IVP zpracováváme v případě doporučení ze strany školského poradenského zařízení nejpozději do jednoho měsíce, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán můžeme dle vzdělávacích potřeb dítěte doplňovat a upravovat v průběhu celého školního roku. IVP vyhodnocujeme jednou ročně a ve spolupráci se ŠPZ poskytujeme zákonnému zástupci dítěte poradenskou podporu. Naším cílem je maximálně dítě podporovat v jeho vývoji, schopnostech a dovednostech s ohledem na jeho speciálně vzdělávací potřeby. Dojde-li však k významné změně speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přezkoumá školské poradenské zařízení jeho vzdělávání ve škole.

**Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Právnícká osoba vykonávající činnost mateřské školy se při poskytování předškolního vzdělávání každému přijatému dítěti řídí školskými právními předpisy, zejména školským zákonem, vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o předškolním vzdělávání“), vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů. Povinností ředitele je zajistit optimální podmínky pro vzdělávání, a to i pro děti ve věku od dvou do tří let, pokud se v mateřské škole vzdělávají.

Při vzdělávání těchto dětí je nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Podmínkou úspěšné pedagogické práce bude citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Záměrem naší mateřské školy je zajistit podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče a srozumitelná pravidla.

Pokud by naše škola vzdělávala děti od dvou do tří let, musela by zajistit tyto podmínky:

(výňatek z RVP PV)

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

### **Podmínky pro jazykovou přípravu dětí cizinců**

Mateřská škola zajistí jazykovou přípravu dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, pedagogové jsou v tomto ohledu vzděláváni v rámci DVPP. Škola bude poskytovat podporu dětem-cizincům již od jejich samotného nástupu do mateřské školy.

Pedagogové věnují zvýšenou pozornost tomu, aby pomáhali dětem a rodičům, kteří neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, porozumět, orientovat se, začlenit se do společenství lidí, které je obklopují. Při práci s celou třídou mají pedagogové na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobují tomu didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Mateřská škola se řídí vyhláškou č.271/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1. 9. 2021.

Mateřská škola předškolním dětem poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně. Jazyková příprava je novelou umožněna i dětem, které nejsou cizinci, ale kde ředitelka zváží potřebu jejího využití. Podmínkou je nesnížení kvality jazykové přípravy dětí cizinců.

Rámcové cíle a záměry při vzdělávání dětí cizinců a dětí s OMJ v předškolním vzdělávání jsou pro všechny děti společné. Děti se lépe učí nové pojmy při zapojení více vjemů a smyslů.

Pedagog v mateřské škole využívá didaktické metody a zásady při práci s dětmi cizinci a OMJ, které uplatňuje nejen při jazykové přípravě dětí, ale po celou dobu vzdělávání dítěte v MŠ.

Tyto zásady uplatňuje i při práci s celou třídou:

- hovoří pomalu a zřetelně, stojí k dítěti čelem
- v hovoru s dítětem využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká
- používá ustálené jednoduché instrukce a slovní spojení
- klade jednoduché otázky, dává dítěti dostatek času na odpověď
- při řeči používá i neverbální prostředky (gesta, mimiku) a vizuální oporu (obrázky, předměty...) - srozumitelně a vstřícně seznamuje dítě s uspořádáním dne, nastavenými pravidly, napomáhá navazovat spolupráci i s ostatními dětmi.

Podle potřeby využíváme specifické pomůcky a metodologii, v případě doporučení PPP využijeme nastavení individuálního studijního plánu, aby připravenost na český vzdělávací systém probíhala co nejpřirozeněji.

Pedagogové se řídí doporučenou metodikou Národního pedagogického institutu České republiky „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“.

### **Charakteristika školního vzdělávacího programu**

Motto mateřské školy: *„Klíč k soužití“*

**Filozofii naší mateřské školy je vytvoření optimálních podmínek pro individuální rozvoj osobnosti dítěte**, k získávání samostatnosti, sebedůvěry a vlastní identity s plným respektem individuálním možnostem a schopnostem. Rozvíjet samostatné dítě se zdravým sebevědomím, které je schopno v rámci svých možností vycházet z jeho speciálně vzdělávacích potřeb, zapojit se do kolektivu a společnosti.

Věnujeme pozornost každému jednotlivému dítěti, sledujeme jeho osobní rozvoj a stanovujeme optimální výchovný postup. Poskytujeme dostatek prostoru i času k vytváření postojů dítěte k sobě i svému okolí. Dítě stojí ve středu zájmu se všemi svými potřebami. Smyslem výchovy není dítě připravit jen pro školu, ale především pro život.

Jádrem vzdělávání nejsou jen řízené činnosti a práce v centrech aktivit, ale všechny aktivity

školy. Naším přáním je poskytnout dětem pocit bezpečí, spokojenosti a štěstí.

Vyhýbáme se soutěžení. S dětmi vytváříme společná pravidla soužití. Vedeme je tak, aby sami sebe vnímaly jako plnohodnotné a schopné jedince. Podpoříme jejich odvahu dokázat, co všechno umí, dokážou a samy zvládnou.

Naše škola pracuje podle školního vzdělávacího programu, který zdůrazňuje individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Klade důraz na podnětné prostředí a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Samostatná práce s dětmi ve třídě se trochu liší od ostatní práce v běžné mateřské škole. S dětmi pracujeme individuálně dle jejich speciálně vzdělávacích potřeb, a pokud to situace umožňuje, děti si samostatně vybírají činnost, kterou chtějí dělat z toho, co jim učitelka nabídne. Učí se tak větší samostatnosti a zodpovědnosti za své rozhodnutí. Veškeré činnosti probíhají v klidu a pohodě, bez stresů, v uvolněné přátelské atmosféře. Děti si velice brzy osvojí tento způsob práce, jsou vstřícné a spokojené. S učitelkami se stávají kamarády. Pokud chtějí, tak učitelkám tykají a oslovují je jmény.

Máme vždy na zřeteli celkový rozvoj osobnosti dítěte ve všech oblastech RVP PV. Aktuálně reagujeme na podněty, přání dětí, radost z prožitého a konkrétní situace. Ve vzdělávání se snažíme navazovat na vědomosti, znalosti, zkušenosti, úspěchy i nezdary dětí.

Tento způsob je otevřený, umožňuje nám pružné a mnohostranné zpracování tématu.

Východiskem pro zpracování výukových bloků jsou interakční oblasti obsahu předškolního vzdělávání: **biologická, psychologická, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální.**

**Dílčí cíle jsou stanoveny v rámci jednotlivých oblastí,** které jsou stanoveny v rámci předškolního a dále pak celoživotního vzdělávání k **získávání klíčových kompetencí každého jedince.**

Vzdělávací cíle mají přiřazenou odpovídající obsahovou náplň formou projektového vzdělávání, kde není přesně stanoven a omezen časový úsek. Vzdělávací cíle jsou zaměřené tak, aby respektovaly věk, zkušenosti a předpoklady dítěte. Jednotlivé vzdělávací oblasti prolínají, dochází k integrovanému učení hrou a činnostmi. To vede k rozvoji celé osobnosti dítěte.

### Průběh vzdělávání

Vycházíme vždy z aktualizovaného ŠVP, jehož původní koncepce byla zpracována ve školním roce 2007 a je dlouhodobou koncepcí školy. Důkladně se zaměřujeme na dílčí cíle a jednotnost plánování v jednotlivých blocích.

V ŠVP naší mateřské školy se odráží její filozofie - otevřenost, komunikace a spolupráce na všech úrovních vztahů a interakcí při cestě za prožitky a poznáním. Tato filosofie prolíná obsahem vzdělávacího programu.

V rámci jednotlivých oblastí jsou stanoveny dílčí cíle, které vedou v průběhu předškolního vzdělávání a následně v celoživotním vzdělávání k získávání kompetencí každého jedince. Vybraným vzdělávacím cílům je přiřazena odpovídající obsahová náplň. Časový úsek není přesně stanoven a omezen, dochází k variabilitě a opakování, tak, jak to momentální práce v mateřské škole vyžaduje. Konkrétní didaktické činnosti jsou sestaveny tak, aby respektovaly věk, předpoklady a zkušenosti dětí, aby docházelo k prolínání jednotlivých vzdělávacích oblastí, k integrovanému učení hrou a činnostmi, a tím k rozvíjení celé osobnosti dítěte.

### Hlavní principy školního vzdělávacího programu

#### *Individuální přístup k dítěti:*

- Respektujeme individuální možnosti a potřeby dětí
- je-li doporučeno poradenským pracovištěm, dítěti je zpracován individuální plán rozvoje
- učitel zajišťuje vzdělání odpovídající potřebám, schopnostem a zájmům dítěte
- jsou respektovány potřeby dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí i potřeby nadaných dětí
- děti pracují vlastním tempem na úkolech přiměřených jejich schopnostem
- dítě je respektováno jako jedinečná osobnost

#### *Orientace pedagogiky na dítě*

- důležitá je pozitivní atmosféra a „pohodové“ učení
- poskytování rozmanitých zdrojů učení a zajištění podnětného prostředí
- od raného věku podporujeme vlastní aktivity dítěte
- základní formou hodnocení se stává sebehodnocení

*Partnerství rodiny a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání*

- zákonní zástupci mohou kdykoliv po dohodě přijít do třídy a pobýt s dětmi, zapojit se jako asistenti do aktivit, tím mají příležitost se zapojit do rozhodování o věcech souvisejících se životem třídy
- jsou vybízeni k aktivnímu přístupu a podílu na chodu školy
- rodiče i prarodiče jsou vítanými partnery školy

*Učení tolerance a akceptace individuálních rozdílů mezi dětmi navzájem*

- společné vzdělávání pro všechny bez ohledu na jejich etnickou, náboženskou příslušnost a úroveň schopností
- 

*Učení tolerance a akceptování individuálních rozdílů mezi dětmi navzájem**Demokratické principy ve výchově a vzdělávání*

- cílem vzdělávání je nabídnout dětem aktivity podporující objevování, experimentování, tvořivost, chuť poznávat a učit se
- pokud to mentální podmínky dovolí, děti se učí řídit vlastní učení a přebírat zodpovědnost za svoji činnost
- děti jsou vedeny k respektu k ostatním, učí se oceňovat druhé za jejich práci
- podporujeme zdravý a přirozený vývoj každého jedince

O všech dětech vedeme tzv. Záznamy o dítěti, kde sledujeme jejich vzdělávací pokroky.

**Hodnoty, které program ctí**

- rozvoj celé osobnosti dítěte
- úlohu učitele jako průvodce a vzor dítěte na jeho individuální cestě učení a zvědavosti
- důraz na vlastní aktivitu a kompetenci a komunikativní spolupráci
- tvůrčí aktivitu
- úlohu prostředí a navozené situace v aktivním učení
- sociální dovednosti, spolupráci ve skupině – základ prosociálního chování, schopnost vyjádření pocitů

**Cíle programu pro děti a dospělé**

- upevnění zvědavosti a chuti poznávat
- poskytnutí prostoru k tvoření a rozvoji představ

- posílení samostatnosti, schopnosti rozhodovat se
- posílení sebeúcty a sebehodnoty
- pomáhat rozvíjet vztahy v kolektivu
- chápat st v souvislostech
- vytvářet povědomí o existenci jiných národností a kultur
- přirozené zapojení zdravotně a sociálně znevýhodněných dětí a rodin

### **Prostředky k dosahování cílů**

- činnosti pro individuální přístup k dětem
- prožitkové a kooperativní učení – metody postavené na přímých zážitcích dětí
- situační učení – vytváření a využívání situací
- spontánní sociální učení
- promyšlené členění prostoru třídy
- aktivní naslouchání a odezva při vzájemném kontaktu
- aktivní zapojení rodičů a zákonných zástupců
- sdílené prožívání zážitků
- činnosti pro individuální přístup k dětem

### **Dlouhodobé záměry rozvoje mateřské školy**

**1) Naplňování RVP a realizace vzdělávacího programu, který podněcuje vývoj charakteristických rysů osobnosti.**

*patří k nim schopnost:*

- přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnávat
- kriticky myslet a umět si vybírat, nést za svou volbu zodpovědnost
- být tvůrčí, mít představivost
- sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství (obci), zemi a prostředí, ve kterém žijí

*klademe důraz:*

- na individuální přístup ke každému dítěti
- na samostatné rozhodování a volbu dítěte a přijímání odpovědnosti za ně
- na experimentování, bádání
- na rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti, center aktivit a pozorování
- na účast rodiny
-

**2) Naplňování dlouhodobých cílů ve výchovně vzdělávací práci**

- upevňovat zvědavost u dětí a přirozenou chuť poznávat a učit se
- posílit samostatnost, sebeobsluhu a schopnost se rozhodovat
- poskytnout dětem optimální prostředí pro učení a vývoj vhodné pro jejich věk a fázi vývoje, různé zkušenosti k sociálnímu, citovému, intelektovému a tělesnému vývoji a to v každodenních činnostech během dne

**3) Naplňování dlouhodobých cílů v pedagogickém sboru**

- vytvořit vyvážený program řízených činností učitelem společně s dětmi
- dotvářet a aktualizovat podnětné prostředí, podpora kreativity učitelek
- plnit úkoly s pečlivostí a zodpovědností, v čase tomu určeném, předávat výstupy v čase
- získané poznatky ze seminářů přenášet do praxe, čerpat z nových materiálů
- stále prohlubovat spolupráci s rodinou, spolupracovat při našich záměrech - tématech.

*Realizace cílů bude naplňována:*

- týmovou prací zaměstnanců mateřské školy
- plněním naplánovaných témat plánu, s přihlédnutím k individuálním potřebám a zájmům dítěte
- pestřími prostředky, formami, pečlivě naplánovaným prostředím, které podněcuje děti ke hře, bádání, experimentování, pátrání, k iniciativám a tvořivosti
- hrami manipulačními, sociálními, pohybovými aktivitami, pozorováním, vlastní realizací, vzorem, vnímáním, vyjadřováním pocitů, společnými setkáními, řízenou i spontánní činností vedoucí k rozvoji osobnosti dítěte ve všech oblastech

Plánovanými dílčími cíli v tematických blocích chceme dovést děti ke kompetencím, které vychází z RVP PV a jsou rozpracovány v ŠVP PV. Dílčí cíle budou plněny všemi možnými formami a prostředky v rámci celého pobytu dítěte v MŠ.

*Naší snahou je a bude:*

- zajistit pravidelnou oboustrannou komunikaci mezi učitelkami a zákonnými zástupci při předávání a vyzvedávání dětí, společnými akcemi

- vytvářet s využitím materiálu a pomůcek měnící se pružné podnětné prostředí, které vede děti k bádání, učení, experimentování
- prokazovat úctu k dětem, vážit si jejich nápadů, reakcí na podněty, reakce dětí
- pomáhat dětem při rozvíjení samostatnosti, odpovědnosti, nezávislosti a sebekontroly
- dát dětem příležitost učit se mnoha různými cestami při práci ve třídě, pobytu venku, během celého dne.

Ve třídě při týdenním plánování činností máme vždy na zřeteli celkový rozvoj osobnosti dítěte ve všech oblastech RVP PV, zároveň reagujeme na podněty, přání dětí a konkrétní situace.

### **Vzdělávací obsah**

Hlavním cílem našeho školního vzdělávacího programu je všestranný duševní a tělesný rozvoj dětí, s přihlédnutím na rozvoj sociálních vztahů s kladnými mravními zásadami a respektováním rozdílných vzdělávacích potřeb. Ctíme tři základní rámcové cíle, které vytyčuje rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

- během všech činností a aktivit dětí máme na paměti, že dítě se učí prožitkově
- během tohoto učení dítě získává hodnoty, které mu usnadní zařazení do společnosti
- dítě musí mít vždy dostatek příležitostí projevit se, seberealizovat a uplatňovat své potřeby
- 

Obsah vzdělávání jsme uspořádaly do 6-ti témat, z nichž vyplynuly **integrované bloky**.

1. **Děti z naší školky**
2. **Za humny je drak**
3. **Čas přání a kouzel**
4. **Zima, zima, zimička**
5. **Sluníčko nás láká ven**
6. **Kolik je krásy na světě**

Vzdělávání dětí máme rozpracované do 5-ti **vzdělávacích oblastí**:

1. **Dítě a jeho tělo** – oblast biologická
2. **Dítě a jeho psychika** – oblast psychologická
3. **Dítě a ten druhý** – oblast interpersonální
4. **Dítě a společnost** - oblast kulturní
5. **Dítě a svět** – oblast enviromentální

#### Stručný popis a formy vzdělávání:

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. V didakticky cílené činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním a kooperačním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Preferováno je učení hrou a tvořivé činnosti. Věnujeme pozornost závěrům a doporučením z vyšetření školských poradenských zařízení, speciálních pracovišť a lékařů. Záměry vzdělávání korespondují s aktivitami školy.

**Učební prostředí** ovlivňuje kognitivní, sociální a emocionální rozvoj každého dítěte. Náš ŠVP provede děti vším hezkým kolem nás. Budeme prožívat mnoho zajímavého a nového. Těšit se na své kamarády a poznávat, objevovat a tvořit.

V rámci přípravy dětí do základní školy se u předškoláků a dětí s OŠD zaměříme na více aspektů gramotnosti

#### MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

- schopnost zažít úspěch z vyřešené úlohy
- věřit ve vlastní schopnosti
- schopnost získávat a třídit zkušenosti pomocí vlastní, manipulativní, experimentální a badatelské činnosti
- pracovat s chybou, jako podnětem k hlubšímu pochopení
- Schopnost individuálně v diskuzi analyzovat procesy, pojmy, vztahy

Činnosti: grafické listy, konstruktivní stavebnice, interaktivní tabule, Logico piccolo a primo, společenské hry...

### ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

- stimulace schopnosti a dovednosti potřebné pro rozvoj čtení a psaní
- motivace dětí pro budoucí čtení a psaní
- podpora nácviku správné výslovnosti a celkového mluveného projevu
- vztah ke knihám, k četbě
- rozvoj komunikačních dovedností, práce s textem a obrázky

Činnosti: návštěva Městské knihovny – výukové programy, prohlídka výtvarných výstav, četba knih v MŠ i ve spolupráci s rodiči, prarodiči.

### PŘÍRODOVĚDNÁ GRAMOTNOST

- popis přírodních jevů a procesů
- získávání zkušeností z přírodovědných experimentů – pokusy

Činnosti: pokusy, pozorování, experimenty, pracovní listy, výlety, pozorování přírody a zvířat, náv

## SOCIÁLNÍ GRAMOTNOST

- využití pravidel slušného chování – etiketa
- využívat sebepoznání, komunikační dovednosti, dovednosti ve spolupráci, řešení vztahových problémů

Činnosti: scénky, námětové hry - na domácnost, na návštěvu, na lékaře, na obchod

## JAZYKOVÁ GRAMOTNOST

- seznamování s cizím jazykem

Činnosti: pracovní listy, CD s písněmi a textem

## INFORMAČNÍ GRAMOTNOST

- Využívání vhodných pracovních postupů k řešení problémů
- Spolupráce v procesu získávání a zpracování informací s ostatními
- Vhodně informovat o výsledcích práce ostatní

Činnosti: práce na interaktivní tabuli, iPad

## 1. Integrovaný blok: DĚTI Z NAŠÍ ŠKOLKY

### Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok vede děti k seznamování se s novým prostředím (děti, zaměstnanci, prostředím MŠ). Rozvíjí sociální dovednosti dětí, seznamuje je s chováním a vztahy mezi nimi, pravidly her, soužití, s ohleduplným chováním, vzájemným sebepoznáváním. Vedeme děti k tomu, aby si uvědomily, že se společně podílejí na vytváření pohodového prostředí.

### Vzdělávací cíle v jednotlivých oblastech

#### 1. Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

- děti se budou učit zvládat sebeobsluhu /oblékání, úklid hraček, význam péče o čistotu a zdraví, zacházení s běžnými předměty denní potřeby
- děti si začnou osvojovat poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- dále se budeme soustředit na rozvoj a užívání všech smyslů – hmat, čich, chuť...

#### 2. Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

- společně s dětmi si stanovíme pravidla chování v MŠ, povedeme je k samostatnosti v případě, pokusíme se zklidnit vztek, zlost, agresivitu, uvědomit si příjemné a nepříjemné citové prožitky a velký důraz budeme klást na prožívání radosti ze zvládnutého a poznání

- získávání citové samostatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)

### 3. Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

- začátkem školního roku budeme zařazovat prosociální hry a aktivity k posílení prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, dětem v MŠ, v herní skupině a povedeme děti k snadnějšímu překonávání odloučení od rodičů
- uplatnění své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, řešení konfliktu dohodou

### 4. Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní:

- MŠ navštěvují i děti z odlišného kulturního prostředí, budeme vhodnou formou vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí

### 5. Dítě a jeho svět – oblast environmentální:

- poznávání jiných kultur
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

### **Nabídka činností a příležitostí**

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- samostatný slovní projev na určité téma

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností, záměrné porovnávání, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické a psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavím, rozdíly věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

### **Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí**

#### Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

#### Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

#### Komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

#### Sociální a personální kompetence:

- uvědomuje si, že za sebe odpovídá a nese důsledky, dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

#### Činnostní a občanské kompetence:

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

## 2. Integrovaný blok: ZA HUMNY JE DRAK

### Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok seznamuje děti s přírodou a její ochranou. Rozvíjí představivost, fantazii, tvořivost a vztah k přírodě. Učí děti vyjadřovat se o souvislostech.

### Vzdělávací cíle

#### 1. Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

#### 2. Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní – rytmické hry, poznávání písmene na začátku slova, dramatizace pohádky, poslech pohádky na dané téma, hudebně dramatická ztvárnění
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému

#### 3. Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

- rozvoj kooperativních dovedností

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)

#### 4. Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní:

- seznamovat se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

#### 5. Dítě a jeho svět – oblast environmentální:

- seznamovat se s významem životního prostředí (příroda i společnost) pro člověka, uvědomit si, jak chování ovlivňuje vlastní zdraví
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných pro vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

#### **Nabídka činností a příležitostí**

- hudební a hudebně pohybové činnosti
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky...), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- sezónní činnosti, míčové hry
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, přednes, dramatizace, zpěv
- artikulační řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá a neživá, přírodní jevy a děje, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání)
- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v němž může být dítě úspěšné
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ

- společná setkávání, povídání sdílení a aktivní naslouchání druhého
- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.)
- poučení o možných nebezpečích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, nebezpečné přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení nebezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

### **Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí**

#### Kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

#### Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

#### Komunikativní kompetence:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

#### Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich rozdílnosti a jedinečnosti

Činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

**3. Integrovaný blok: ČAS PŘÁNÍ A KOUZEL****Charakteristika integrovaného bloku**

Tento integrovaný blok umožní dítěti aktivně se podílet na utváření společenské pohody mezi dětmi a lidmi, které ho obklopují. Bude poznávat tradice a zvyky, rozvíjet tvořivost, improvizaci, paměť a komunikativní dovednosti.

**Vzdělávací cíle**Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- posilování prosociálního chování v mateřské škole

Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní:

- rozvoj základních společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopnosti projevat se autenticky

#### Dítě a jeho svět – oblast environmentální:

- seznamování s místem, ve kterém dítě žije
- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, kde se dítě pohybuje
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou
- **Nabídka činností a příležitostí**
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- činnost směřující k prevenci nezdravých návyků a závislostí
- činnosti na seznamování se s elementárními matematickými představami - číselná řada, číslice, geometrické tvary, množství
- praktické úkony a hry na orientaci v prostoru
- činnosti zajišťující radost a pozitivní ladění
- činnosti vyvolávající veselí
- tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, hudební a pohybové)
- přípravy a realizace společných zábav (sportovní akce)
- snaha o přednes, dramatizace, zpěv
- vyřizování vzkazů a zpráv
- literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování divadelních scének)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- snaha o přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii

#### **Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí**

##### Kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- pokud se mu dostává kladného hodnocení a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence:

- snaha o ovládnutí dovedností předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence:

- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Činnostní a občanské kompetence:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

#### 4. Integrovaný blok: ZIMA, ZIMA, ZIMIČKA

##### **Charakteristika integrovaného bloku**

V tomto bloku přiblížíme dětem vývoj člověka, vliv prostředí na jeho vývoj, ochranu zdraví, bezpečnost, stavbu těla. Chceme vytvářet pozitivní vztah k učení, hledání řešení, vytvářet základy pro práci s informacemi.

##### **Vzdělávací cíle**

###### Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

- vědomí vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky
- v jemné motorice koordinace ruky a oka, motorika ruky
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a osobní pohody
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

###### Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností a projevu
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy a city prožívat
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

###### Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

###### Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní:

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

#### Dítě a jeho svět – oblast environmentální:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

#### **Nabídka činností a příležitostí**

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- činnosti na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary, množství)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- činnost zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, hudební a pohybové)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (vánoční nadílka, sportovní akce)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování divadelních scének)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě, krajina a její ráz
- hry nejružnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

#### **Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí**

##### Kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí
- soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci, snaha o dokončení činnosti, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

#### Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů
- rozlišuje řešení
- snaží se volit mezi řešeními

#### Komunikativní kompetence:

- snaha o ovládání dovednosti předcházející psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

#### Sociální a personální kompetence:

- dovede uplatňovat základní společenské návyky
- dokáže se bránit projevům ubližování ze strany jiného dítěte

#### Činnostní a občanské kompetence:

- projevuje zájem o druhé
- je otevřený aktuálnímu dění v škole i jeho okolí
- chápe, že zájem a pracovitost jsou přínosem a naopak pohodlnost a nezájem mají i své nepříznivé důsledky

## 5. Integrovaný blok: SLUNÍČKO NÁS LÁKÁ VEN

### Charakteristika integrovaného bloku

Kdo by nechtěl znát tajemství přírody? Přijali jsme pozvání do podzemního království a formou napínavé cesty plné zábavy a zapeklých úkolů se vydáme za dobrodružstvím, nejen pod zemí, ale i ve vodě a na souši.

### Vzdělávací cíle

#### Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti jemné i hrubé motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

#### Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i expresivních (vytváření pojmů, výstižnost, srozumitelnost, adekvátní vyjadřování myšlenek, pocitů, prožitků)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání citové samostatnosti

#### Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

#### Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj společenského a estetického vkusu

#### Dítě a jeho svět – oblast environmentální:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškodit a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

#### **Nabídka činností a příležitostí**

- konstruktivní a grafické činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- artikulační řečové sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, prohlížení a „dětské čtení“ knížek
- činnosti zaměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem
- cvičení v projevu citů (kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti, apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, seznámení dětí s různými druhy, zaměstnání, řemesel a povolání
- přípravy a realizace společných zábav, oslav
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti pěstitelské, zaměřené k péči o školní zahradu

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.), ekologicky motivované ekohry
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

### **Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí**

#### Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

#### Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

#### Komunikativní kompetence:

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

#### Sociální a personální kompetence:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

#### Činnostní a občanské kompetence:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže poznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

|                                                     |
|-----------------------------------------------------|
| <b>6. Integrovaný blok: KOLIK JE KRÁSY NA SVĚTĚ</b> |
|-----------------------------------------------------|

## **Charakteristika integrovaného bloku**

Záměrem je podporovat fyzickou i psychickou pohodu dítěte, vést je k zdravým životním návykům, postojům. Chceme vést děti k poznávání světa okolo nás. Vést je k sounáležitosti s druhými, posilovat prosociální chování k druhým lidem. Osvojovat si některé poznatky a dovednosti v péči o druhého. Uvědomovat si, co nás vše obklopuje, rodí se, roste a umět o to pečovat.

## **Vzdělávací cíle**

### Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

### Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebe vyjádření)
- získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

### Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

### Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

### Dítě a jeho svět – oblast environmentální:

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetu Zemí

### **Nabídka činností a příležitostí**

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů)
- smyslové a psychomotorické hry
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- sledování pohádek a příběhů obohacující život dítěte
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představeních, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními a srozumitelnými reáliemi v naší republice
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházka do ulic, návštěva důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- ekologicky motivované ekohry

### **Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí**

#### Kompetence k učení:

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury přírody i techniky, které jej obklopují, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu dění v prostředí ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

#### Kompetence k řešení problémů:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

#### Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

#### Sociální a personální kompetence:

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- chápe, že nespravedlnost, ponižování, ubližování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

#### Činnostní a občanské kompetence:

- dokáže poznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i zda je s nimi v rozporu, snaží se podle toho přizpůsobit své chování
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

#### Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Smyslem evaluace naší mateřské školy je prostředek k získání dostatku informací potřebných k rozvoji mateřské školy. Informace jsou systematicky sbírány, aby postihovaly současný stav, který se v analýze porovnává se stanovenými kritérii.

Pedagogičtí pracovníci sledují vzdělávací činnosti, podmínky, situace a dosahované výsledky. Získané zkušenosti využívají pro zkvalitnění činnosti MŠ. Ze získaných poznatků vyvozují závěry pro vlastní práci. V případě problémů pracují na jejich odstranění.

#### Evaluační systém ŠVP „Klíč k soužití“ se zaměřuje na:

- naplňování cílů školního vzdělávacího programu
- průběh vzdělávání - způsob zpracování a realizace vzdělávacího obsahu, práce pedagogů (sebereflexe) a výsledky vzdělávání
- kvalita podmínek vzdělávání
- spoluúčast rodičovské veřejnosti a ostatních partnerů školy

Hlavní důraz je kladen na **sledování vzdělávacích pokroků dětí**, které je základem pro zajištění individualizace ve vzdělávání. Smyslem je získávat zpětnou vazbu o naší práci a využít získaných poznatků ke zlepšení výsledků vzdělávání a zdokonalení školního programu. Hledat silné a slabé stránky naší činnosti

#### Metody, nástroje a techniky pro evaluační procesy

- 1) Záznamy o dětech – Osobní list dítěte
- 2) Analýza dokumentů
- 3) Diskuse
- 4) Profesní portfolio
- 5) Fotodokumentace
- 6) Pedagogická rada, zápisy z jednání
- 7) Zpětná oboustranná vazba při práci na třídě, při řízených činnostech
- 8) Evaluační dotazníky
- 9) Hodnotící zpráva

#### **Evaluační činnost v naší MŠ probíhá soustavně:**

## 1. Úroveň školy

Každoročně je zpracován podklad pro Výroční zprávu o činnosti školy, jejíž součástí je vyhodnocování podmínek vzdělávání, výsledků vzdělávání, pedagogického stylu práce, forem a metod práce plnění cílů ŠVP, klima školy, spolupráce s ostatními subjekty a plánů aktivit. Tento dokument je předkládán vedení školy.

## 2. Úroveň třídy

Provádějí učitelky v rámci třídy a tvorby TVP, hodnotí plnění hlavních úkolů na daný školní rok.

### Zápis do třídní knihy - denně

popis všech prováděných činností (musí mít vypovídající hodnotu), dle potřeby zápis o bezpečnosti (poučení, vysvětlování situací), dále se zapisují kulturní, vzdělávací pořady, sportovní akce, výlety a další významné dny v MŠ i mimo MŠ.

### Spolupráce učitelek na třídě

K danému tématu učitelky spolupracují, doplňují se, předávají si informace o plnění úkolů, domlouvají se na dalším průběhu vzdělávacích činností, v době překrývání spolupracují.

### S dětmi hodnotíme pomocí otázek např.:

Co jsme, děti, dnes všechno dělali, vzpomeňte si?

Co se vám líbilo nejvíce?

Co byste chtěly zopakovat?

Co byste rády dělaly příště?

Co se vám dnes nelíbilo?

Co už nechcete dělat?

Vedeme rozhovory s rodiči, zdobíme nástěnky v šatně i třídy výtvarnými pracemi dětí.

Na nástěnce v šatně informujeme rodiče o probíraném tématu, jakými prostředky (činnostmi) dosahujeme vytýčených cílů.

### Evaluace po skončení podtématu

Evaluace pomocí obecných - rámcových cílů (klademe si otázky: co se dítě učí, s jakou hodnotou se dítě setkává, zda má prostor pro samostatnost). Kdykoliv v průběhu dne si můžeme položit výše uvedené otázky a operativně korigovat své působení směrem k požadované kvalitě.

### Evaluace tematických celků (integrovaných bloků) prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV (po ukončení)

*Dílčí cíle 5 oblastí obsahu předškolního vzdělávání:*

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý

## 4. Dítě a společnost

## 5. Dítě a svět

Vyhodnocujeme, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a zjišťujeme, jaké další cíle byly sledovány. Cíle, které byly dosaženy minimálně si poznamenáme a budeme s nimi pracovat v dalším tématu. Témata budeme plánovat tak, aby byly plněny průběžně všechny dílčí cíle ze všech 5 oblastí.

*Vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí, pedagogická diagnostika:*

- portfolia dětí: soubor prací dítěte, které poskytují informace o výsledcích a průběhu učení dítěte (výkresy, pracovní listy, kresba postavy, fotogalerie se záznamem pocitů a nálad...) – **diagnostické portfolio**  
dítě se na portfolio přímo podílí
- záznamy dítěte obsahují:
  - dotazník od rodičů,
  - záznam o adaptaci dítěte v osobním listě dítěte (nově přijaté děti), ukončení říjen
  - písemné průběžné záznamy z denního pozorování dětí
  - písemné vyhodnocování průběžných záznamů v osobních listech dítěte 6x ročně
  - písemné vyhodnocování splněných kompetencí (**Rok v MŠ**)
  - písemné vyhodnocování plnění individuálního plánu vzdělávání 2x za rok (pololetně)
- plánované individuální rozhovory s rodiči, denní rozhovory dle potřeby

### 3. Autoevaluace

Učitelka si rozmýšlí své kroky, sleduje výsledky a samostatně je hodnotí a porovnává s obecnými požadavky. Tento postup evaluace je logický a zdánlivě jednoduchý. Klade ale vysoké nároky na pravdivost a upřímnost učitelky vůči sobě samé při práci s obecnými - rámcovými cíli a taky na vlastní vzdělávání a sebevzdělávání učitelek.

Dotazník - sebereflexe 1x ročně.

### Techniky evaluace

Metody: průběžné pozorování, rozhovory, testy, diskuse, porady, hospitace, analýzy plánů a příprav, dotazníky, fotodokumentace.